

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA. 208-207
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A nemzeti kegyelet.

Debrecen, július 31.

Holnap augusztus másodikán Debrecen hazafias polgársága elzarándokol a honvédsirokhoz, hogy aldozzon a hősök emlékének, a kik ötvenhét évvel ezelőtt az orosz tulerővel szemben a végső lehelletig harcoltak, s ott lelték halálukat a becsület mezején: Ezt a kegyeletes szép szokást Debrecen polgársága nem mulasztja el egy esztendőben sem, s nemes példát nyújt vele az utódoknak. Debrecen polgárságának lelkében él is a hazaszeretet a nagy idők nagy alakjainak megbecsülése, és ezt az örvendetes jelenséget minden esztendőben örömmel konstatáltuk.

A magyar parlament tegnap lezárta első ülészakát. Justh Gyula elnök felhatalmazást kért, hogy a szünet alatt a királyt két alkalommal is augusztus 18-ikán és október 4-ikén üdvözölje. Arra azonban, hogy a Ház nevében koszorut tegyen az aradi vértanúk szobrára, nem terjedt ki a figyelmé. Mondják, hogy Justh Gyula kegyelmes ur lesz, valóságos belső titkos tanácsosává nevezi ki a király, s ezért követte el az a feledékenységet.

Mariska.

Irta: Orbók Attila.

Cigaretázva állt a vasuti kocsifolyosóján, amikor a vonat kirobogott az állomás boltozata alól. A város hatalmas palotái, tornyai egymásután tűnedezték el szem elől a távol szürkességébe. Mikor már künn járt a vasut a buzakalászos mezők között és a városból semmi sem látszott, képzelete akaratlanul is visszafélt abba a nagy, gazdag városba, amelybe a sors neki is, a nagy urak életéből részt juttatott. Eszébe jutottak azok az átmulatott éjszakák, a fényes estélyek a notabilitásoknál, a bálók és a mulatságok végtelen sora, melyekbe ő is első szerepet játszott. És nem a kielégített hiúság kellemes érzése ringatta lelkét, hanem valami nyomasztó, fájdalmas érzés.

A báltermek alakjai és a fényes estélyek vendégei között nem talált egy jó barátot, egy szerető, hü szívet sem, mert emberismerő volt. És a mellett bolond jó szíve volt.

Olomsúlyként nehezedett szívére a magányosság érzése. Mi volt neki azaz

Akármi a motivuma ennek a kellemetlen ügynek, nem tudjuk helyeselni Justh Gyula eljárását. A Ház elnökének kötelessége a nemzeti kegyelet ápolása, kötelessége különösen akkor, a midőn ezen Justh Gyula a függetlenségi pártnak oszlopos tagja.

Nagy hiba volna, hogyha a függetlenségi párt eltérne a mult tradíciótól, s nem ápolná a nemzeti kegyeletet abban a mértékben, a melyre szükség van. Ki törődjék akkor a hazafias, nagy dolgokkal ha ez a párt eldobja magát a kegyelet ápolását.

Ezt az ügyet a függetlenségi pártnak gyorsan el kell intézni. Megkivánja a párt becsülete.

A politika nyara.

Mi a legközelebbi program?

— Távirati tudósítás —

Budapest július 31.

Wekerle miniszterelnök tegnap azzal okolta meg azt a parlamentaris országban legalább is furcsa kívánságát, hogy a népképviselőket majdnem harmadfél hónapig elhallgattatja, hogy a tömérdek sok munkára hivatkozott, amelyet ez alatt az idő alatt a kormánynak el kell végeznie. A parlament ámulatlan elhallgatott. És míg

egész sereg karcu leány, az a sok fiatal asszony, akiknek mindegyikétől jutott neki egy bájos mosoly és most képzeletében elvonultak előtte. Az öreg urak lekötelező szavai! Azok bizonyára lányos papák voltak.

A mamák meg meghívták zsurukba, ahol szembe mindenkit dicsértek és háta mögött mindenkit becsméreltek. A vele egy idősök, akik úgy nevezték, „barátom“ azoknak vagy protekció kellett, vagy pedig csupa előrelátásból, mert úgy gondolkodtak, hogy nem lehet tudni, mikor kire szorul az ember, tették. Voltak olyanok is, akiknek semmi érdekük nem volt őt dicsérni, magasztalni és mégis hizelegtek neki; ezek az udvarias emberek voltak. És ha hallott is dicséreteket! Voltak jó oldalai, de ezek a dicséretetek csak a jó tulajdonságoknak szóltak, nem neki. Volt nagy rangja, pedig még fiatal volt, volt vagyona, szép és ügyes volt, jól táncolt, kitűnően tarokkozott és sakkozott. Mind mind elismerésre méltó előnyök. Meg lehetett volna sorsával elégedve, mit anynyien irigyelnek tőle. Meg, csak ne lett volna emberismerő és ne keresett volna

Wekerle utazik Dánosra, Kossuth Marienbadba, Polónyi Karlsbadba, Apponyi Eberhardra, Darányi Karlsbadba, nézzük meg mi az a rengeteg dolog, amit a miniszteriumok tisztviselői, referensei és mindenféle hivatalban szivarozó erősségei el fognak végezni.

A hetven napra esik, csak egy memoriából szedve össze:

az általános választói jogról,
 az adóreformról,
 a közigazgatás reformjáról,
 a népiskolai rendszer újjászervezéséről,

az 1907. évi budgetről szóló javaslatok kidolgozása. Csupa nagy alapvető alkotás, amely hosszabb időre új képet fog adni Magyarországnak. De ez a hatalmas program csak sziget, e körül egész serege a kívánságoknak vár kielégítésre. A tárcák szerint sorba szedve s csak egy hirtelenében eszünkbe jutnak az ígéretek, melyeket az egyes miniszterek

az alkotmánybiztosítékok megerősítése,

az uzoratorvény revíziója,
 a vicinális vasutak kérésének rendezése,

a munkásbiztosítás,
 a különböző szociális reformok,
 a tisztviselőkérdés rendezése

dolgában tettek. Az ígéretek csakugy omlottak. A nagy Polónyi Géza maga husz törvényjavaslatot helyezett kilátásba. Az állami életnek nincs ága, mely körül We-

egy igazi érzést, egy nagy érzést a hazug fényben: a megosztatlan, önzetlen határtalan szerelmet, amely mindig, még a sirban is melegítse. Emberismerő volt és nem talált erre az igazi érzésre a ragyogó csillárok alatt. Tudta, hogy nem az az igazi szerelem, amit a selyemruhás, briliáns függőjű nők mazurka közben egy egy odavetett szóval akartak vele sejtetni.

Az igaz, azt sem tudta milyen az igazi, az önzetlen szerelem, csak érezte, hogy milyen kell legyen. Aki igazán szeret bennünket, az egyetlen pillantásával, egy kézzorítással megtud lelkünk mélyén minden hurt rezegtetni. Átalakít egy szavával és elfelejteti minden bánatunkat, egyetlen őszinte mosolyával. Hányszor menekült borus kedélylyel a magányból a mindig hullámzó nagyvilági életbe hiába, mert a lángok, a festett arcu szépségek mosolya csak újabb csalódás érzésével s keserűséggel töltötte el lelkét. Mi volt neki egy mosoly, ha nem volt őszinte. Milyen lehetett annak a lángnak az arcszíne, mit eltakart a festék, mikor rámosolygott és milyen gondolatot, milyen érzést viselt a szívében. De mi nekik a

Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben, Piacz-u. saját ház.

Elfogad betéteket: Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.
 Kölcsönöket nyújt: váltókra, kötelezvényekre és folyó számlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.
 Törlesztendő kölcsönök: földbirtokokra s más ingatlanokra.
 Tőzsdéi megbízások: értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök: vállalkozóknak, bérloknek és hivatalnokoknak.
 Kölcsönök: tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüintézetek részvényeire.
 Értékpapírok, ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.
 Hitelrészletes csoportbeli váltók leszámítása.

Kölcsönöket ad: nyugdíjkepes köztisztviselőknél 10, 15 és 20 évi törlesztésre.
 Beraktároz: árakat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyújt.

A magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elárúgó helye.

kerle körül ne hordozta volna a véres kardot. Minden megújodik. Szóval, míg a miniszterek hüselnek — Jekelfalussy teljesen hüvösre vonul — itthon lesz munka. A hetven nap programja igen változatos.

Erre való tekintettel csakugyan bele lehet nyugodni abba, hogy a parlament szavát október 10-ig nem halljuk. Ha a munkának csak a fogalma is fölmerül, onnan el kell hessegetni ennek a képviselőháznak még az árnyékát is. Az osztrák gondolkodást, a maradiságot, a retrográd indulatokat, a műveletlenséget, a mohó önzést sem lehet közel eresztetni oda, hol dolgoznak. Ennek a szellemnek nem szabad megfertőznie azokat az alkotásokat, amelyeknek elkészüléséről sippal-dobbal szól most a kormány sajtója. És a mely alkotásokra való tekintettel — ki tudja — nem fogják-e a jövő évi nyári szünetet is hetven napra kérni? A miniszteri tanácsosoktól a segédfogalmazókig kellene körkérdezt cirkuláztatni ebben a dologban. Mert ők már ma meg tudják mondani.

A honvédelmi miniszter ispánja.

Jekelfalussy megbukott.

Express tudósítás.

Budapest, jul. 31.

A honvédelmi miniszter ügye még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt

Annyi bizonyos, hogy az a védekezés, amelyet Jekelfalussy már a nyilvánosság elé bocsájtott, nem olyan természetű, hogy minden kétség eloszlatására alkalmas lenne.

Bolgár Ferenc államtitkár politikuskok társaságában így nyilatkozott ma a dologról:

— Nem értem ezt az idegességet! Meg sem hallgatják a gyanúsítottat és már leítelik! Ez igazán nem modern államba való eljárás.

— Hogy miért nem nyilatkozott eddig a miniszter ur? — kérdezték.

Az államtitkár idegesen kezdte törölgetni a csiptetőjét:

szív? Csak egy kis szerszám, amit az Isten arra rendelt, hogy a kék vért ne hagyja benne pihenni soha. Aztán semmi egyéb! Hányszor akart olyanná lenni ő is, mint azok, de mindig visszariasztotta ettől a gondolattól emberismerete. Ha olyanná tudta volna tenni, talán nem lett volna része annyi keserves órákban. Sokszor ráérőszakolta magára a gondolatot, hogy ő benne van a hiba, uem azokban, de hiába. Érezte, hogy őt nem szennyezte be még a nagyvilági élet mocska.

Lassan-lassan elszálltak lelkéből a nyommasztó érzések és a sötét gondolatok, amint érezni kezdte, hogy közeledik ahhoz a hajlékhoz, a melyben gyermekéveiben annyi boldog napot töltött el, a derék székely tisztartó, a Mózes bácsi házában. Ugy tűnt fel neki most annak az életnek emléke, mint egy álom, mint egy csodás mese. Az őszinte szeretet, a melylyel azok az egyszerű emberek elhalmozták, azok az igaz érzelmek, melyeknek mesterkéletlen megnyilatkozása annyi melegséget, annyi belsőséget rejtett magában, a nagyvilági élet pompájával szembe állítva, undorral töltötte el az ő

— Miért? . . . Miért? . . . Bizonyára megvan ennek is az oka.

— Ez nagyon szép kijelentés; csak hogy akkor, amikor az ország közvéleménye tel van háborodva és fölvilágosítást követel, akkor az a bizonyos ok nem jöhet számításba.

Bolgár újból kérte a társaságot, hogy türtöztesse magát és ne formáljon előre ítéletet.

A honvédelmi minisztériumban ma már úgy beszéltek Jekelfalussyról, mint akinek már meg vannak számlálva napjai.

— Megbukott, megbukott! — mondotta egy előkelő hivatalnok majdnem kétségbeesve, — nem lehet többé rajta segíteni. Kár érte. Jó ember volt, magyar ember volt.

A minisztériumban érthető izgatottsággal lesik a híreket. Különösen Bolgár Ferenc államtitkár izgatott:

A reggel megjelent lapközleményekből tömör kivonatot készítettek és sifírozott táviratban telegrafálták azt meg Lontóra.

Ugy hírlett, hogy a honvédelmi miniszter csak holnap, szerdán érkezik meg birtokáról. Wekerle Sándor azonban tegnap sürgönyözött neki és így lehetséges, hogy minden pillanatban megérkezik.

Már tegnap este várták a bécsi vonatnál, de nem jött.

Érdekes, hogy szombaton Budapesten volt a honvédelmi miniszter.

A Népszava szombati számában jelent meg az első leleplezés és ezt az altábornagy el is olvasta.

— Nem lesz ebből baj? — kérdezte tőle Bolgár Ferenc államtitkár.

A miniszter megvetőleg intett a kezével:

— Ugyan, hová gondolsz? . . . Jogosan jártam el. Egy szökött cselédet csak szabad nyakon csipetni! Még csak az kellene, hogy cselédekkel se lehessen elbánni.

nagyvilági életének minden mozzanata iránt.

Az ő környezetének szeretete megátalkodott kigunyolása minden érzelmenek, ami szent. Mi volt azoknak a fényes uraknak egy-egy etikailag megszerkesztett mondata, ezeknek az egyszerű, természetes embereknek egy jó szavához képest. Mégis kételkedve nézett a viszontlátás elé. Vajon minden a régi? Nem romlottak meg a fekélyes kortól az emberek erkölcsi? Nem, az nem lehet! Megőrzik ők eredeti tisztaságukat, amíg csak a természet ölében élnek. Megőrzik végtelen időnkig, mert oda vannak növe a földhöz, amelytől az eredeti tisztaságot nyerték.

Kételkedett ezekben az emberekben, mert nem tanult meg hinni, pedig nem is olyan régen hagyta el őket, hogy annyi idő megváltoztathatta volna erkölcsüket, csak neki tűntek fel az évek olyan hosszúaknak.

Magányosságban lassu léptekben halad az idő, ő pedig a hullámozó tömegben magányosan érezte magát.

Folytatása következik.

— Mégis talán nyilatkozni kellene!

— Eah . . . Bolondság. Nem lesz ebből semmi baj.

A honvédelmi miniszter még ma is azt hiszi, hogy csak a szocialisták „agyarkodásáról” van szó és semmi komolyabb következménye nem lesz a dolognak.

Gyilkolják a zsidókat.

A cári kastély lángban.

Oroszországi események.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 31.

Az oroszországi eseményekről a táviró a következőkben ad számot:

Páris, július 31. A Figaró pétervári tudósítója arról értesült, hogy a cárnak és a német császárnak a nyár folyamán való találkozása befejezett dolog. A cár nem megy el Németországba, hanem a találkozás a Finn-tengeren Björkö sziget közelében augusztus hónapban fog megtörténni. A találkozás napját még nem állapították meg. Vilmos császár ezelőtt két héttel, július 16-án, a cárnak táviratot küldött, a melyben találkozásra hívta meg. A cár azonnal elfogadta a meghívást, de arra kérte Vilmos császárt, hogy a Pétervárott készülődő és július 26-ika óta ismeretes eseményekre való tekintettel halassza el a találkozást. A két császár valószínűleg nem fog találkozni augusztus 15-ike előtt.

Páris, július 31. A Matinnek táviratozzák Odesszából: A livádini cári kastély a melyben a cári család minden esztendő őszén néhány hetet szokott tölteni, lángban áll. Ezt a hírt más oldalról még nem erősítették meg. A cári család az idén a rendesnél korábban akart Livádiában át költözni, mert ott nagyobb biztonságban vélte volna magát. Trepov ezelőtt néhány nappal volt Krineában, hogy előkészületeket tegyen a cári család tartózkodására.

Berlin, július 31. Stolipin orosz miniszterelnök a Vosszi sche Zeitung tudósítója előtt a következőket jelentette ki: Folytonosan azzal a gondolattal foglalkozom, hogy három tárcára a nép embezeit neveztessem ki. Nem igaz az a hír, hogy megszakította a tárgyalást azokkal a férfakkal, a kinek tárcát felajánlott. Ez a tárgyalás még folyik a reméli, hogy kielégítő eredményre fog vezetni. A kormány semmi esetre sem fog reakciónárius politikát követni. A feloszlatott дума nem tudott áldásos munkát kifejtetni, mert a kormány sajnos elmulasztotta, hogy a maga törvényjavaslatait terjessze eléje. Most még kétszáz napunk van az új birodalmi дума összeüléseiig s ezt az időt nem arra fogjuk felhasználni, hogy új törvényeket léptessünk életbe, hanem arra, hogy a jövő duma elé az állami működés összes terein törvényjavaslatokat készítsünk el az új birodalmi дума összeüléseiig. Általános sztrájktól nem fél s attól még kevésbé, hogy sikera lesz, mert a kormány most el van készülve s a legnagyobb szigorúságot fogja alkalmazni. Az agra kérdést sem liberális, sem konzervatív módon, hanem reális alapon fogjuk elintézni. A liberális vagy konzervatív agrárpolitika arra vezetett, hogy a huligánok elkeserítették az ostoba embereket. A zsidó-kérdésben nem akarunk ugyan tulságosan vérmes reményeket keltetni, minthogy azonban az oroszországi zsidók legnagyobb része az elégedetlenek

közül való, ez azt bizonyítja, hogy a zsidókra vonatkozó törvényhozás hiányos és javításra szorul.

Berlin. A Lokalanzeiger tudósítója jelenti Varsóból: Tegnap este hét órakor a Nikoláj-utca 14-ik számú házban levő lakáson voltam, amely a szesz kerttel határos. A lakás ablakai a kertre nyíltak, a melyben szombat lévén sok zsidó sétál. Egyszerre lövés dördült el, az ablakhoz léptem és láttam a mint a közönség bár nyugtalanzkodva, de szépen, rendben a kert kijárója felé haladt. Egy ideig csend volt, de öt perc múlva gyorsan egymásután négy-öt lövés hallatszott, s azután szinte ijesztő gyorsasággal következtek a lövések egymásután s most azt láttam, hogy asszonyok, férfiak, gyermekek vad futásban menekültek a Nikoláj-utca felé. Ezalatt rendőrök szakadatlanul tüzeltek őket. Lesiettem s a kapualjában egy harminchat évesnek látszó férfit találtam, akinek a feje keresztül volt löve, az udvarban egy fiatal ember feküdt, akinek combja volt keresztül löve. Az önkéntes mentőknek telefonáltam, akik tíz perc múlva megjelentek. Azt hallom, hogy még ötven sebesültek, akik közül ketten már meghaltak. A rendőrség jelentése néhány lövésről tesz említést, a melyet ismeretlen emberek tettek és nem mondja meg, hogy a rendőrök löttek. Mint szemtanú megállapítom, hogy a rendőrök voltak azok, a kik löttek, a kik a Nikoláj-utca 14-ik számú háza előtt egy embert agyonlöttek és egy másik embert megsebesítettek. Általánosan azt hiszik, hogy az első lövést egy provokátor tette és pedig azért, hogy pogromot idézzen elő.

Budapest hus nélkül.

A mézárosok is sztrájkolnak.

A husvágó legények mozgalma.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jul. 31.

Közel vagyunk ahhoz a példátlan esethez, hogy a főváros mézárosai becsukják a boltot — sztrájkolnak. Ma este 6 órakor gyűlés lesz a mézáros-ipartestület helyiségében, József-körut 82. szám alatt. Ebben a gyűlésben határozni fognak aziránt, hogy miféle magatartást tanúsítsanak a képtelen vásári viszonyokkal szemben.

Az összehívók egyike a következőképpen adja elő ennek a gyűlésnek előzményeit:

— Az utóbbi napokban annyira megcsappant a felhajtás a budapesti marhavasártéren, hogy a megszokott 3000—4000 darab helyett legfeljebb 1400 drb. jön a piacra. Máskor Szerbiából hoznak 2000—3000 darabot, most a határozás folytán egyetlen darabot sem. Csak az a selejtes marha jön a budapesti piacra, melyet a hízalók nem tudnak exportálni; ennek is olyan magas az ára, hogy mi mézárosok 90—92 krajcárral fizetjük átlag a hus kilóját. Ilyenformán ráfizetünk a husra. Ha ilyen bevásárlási árak mellett meg akarunk élni, fel kell emelnünk az eladási árakat 12—20 krajcárig kilónként. Ez forradalmat

okozna ellenünk, kik az egész dologról nem tehetünk.

A dolgon csak úgy lehetne segíteni, ha vagy a szerb határt nyitnák meg, vagy a határozás tartamára megtiltanák a magyar marha kivitelét. Holmi csip-csud intézkedésekkel talán valamit könnyíteni lehet a helyzetet, de lényegesen segíteni nem lehet.

Mi a mai gyűlésben valószínűleg azt fogjuk elhatározni, hogy eljárunk a fővárosnál és a kormánynál és kérünk sürgős intézkedéseket a közönség és a magunk érdekében; ha azonban meg nem hallgatnak vagy csak ígéretnek és nem tesznek semmit, akkor mi nem leszünk hajlandók a közönség gyűlölködését és szidalmait magunkra venni: egyszerűen becsukják a mézárszékeket és a kormány és a fővárosi hatóságok lássák el Budapestet hussal, a hogy tudják.

Hirek mindenfelől.

Tánc közben. Nagyszalontáról jelentik: Vasárnap délután szokásos táncmulatság volt Tamásda községben, ahol összejártak Gazi Ferenc és Gazi János régi haragosokkal, Nyegró Tógyerrel, a két legény kereste az alkalmat, hogy belekössön régi ellenségükbe. Az alkalom hamar elérkezett, amennyiben a legények hevesen összeszólköztek s a civódásnak verekedés lett a vége. A két Gázó agyonverte Nyegró Tógyert. A gyilkosokat a nagyszalontai csendőrök elfogták és még ma átkísérik a nagyváradi ügyészség börtönébe.

Borzalmas testvérgyilkosság. Déváról táviratozzák: Piskitelepen a mocsárban összezuzott koponyával halva találták Bisztrian Avram jómódu birtokost. Bisztriannak fivérével egy birtok miatt pere volt és ezt gyanúsítják a gyilkosság elkövetésével. A csendőrök letartóztatták és tettét bevallotta. A testvérgyilkost átadták a dévai ügyészségnek.

A finnek Debrecenről.

Egy finn lap véleménye.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 31.

Május hónapban igen lelkes és szíves fogadtatásban részesültek a debreceni dalárdák, a városi hatóság részéről a finn dalosok. A Saumer Lala. Finnország egyik legjelesebb dalegylete diadalt diadalra halmozott Debrecenben, és itt tartózkodása alatt állandó ünneplés tárgya volt.

A finnek, a hogy hazatértek bérces hazájukba, nem feledkeztek meg a Debrecenben töltött szép napokról. A legnagyobb finn lapban a Helsinki Sanomatban, a melynek július 25-iki száma megérkezett Debrecenbe, hosszabb cikkben emlékezik meg a finn krónikás Debrecenről. Leírja a barátságos, szíves fogadtatást, a színházi hangversenyt, és a hortobágyi kirándulást. Elmondja, hogy Debrecen a kálvinista Róma, igazi kulturváros, a melynek nagytörténelmi multja van.

A banketről írott beszámolásban megemlékezik a tósztokról. Megemlíti dr. Magoss György, Zilahy Gyula, Oláh Károly, Sipos Béla felszólalását. A

szép cikk igen lendületes szavakban végződik, s lelkesen dicsőíti a debreceni vendégszeretetet.

Színház.

A debreceni színügyi bizottság M.-Szigeten. A debreceni színügyi bizottság tagjai között mozgalom indult meg, hogy Zilahy Gyula újonnan szervezett szintársulatát M.-Szigeten nézzék meg. A mozgalom valóra fog válni. A színügyi bizottság tagjai augusztus 20-ikán rándulnak át és pedig valószínűleg Oláh Károly színházfelügyelő vezetésével.

— **Az első előadás.** M.-Szigeten ma kezdődik meg a színházi szezon. Az előadás Gül Baba Martos és Huszka operettje lesz. Az előadás előtt Zilahy Gyula színházigazgató a színpadról beszédet intéz a szigeti közönséghez és a városi tanács képviselőihez.

Békevacsora pofonokkal.

A Barabás és Eötvös párt kavargása.

Erlich Gusztávot megpofozták.

Távirati tudósítás.

Budapest, július 31.

Ma este, mint budapesti tudósítónk táviratozza, kinos botrány történt egy vacsorán, ahol a Barabás és Eötvös párt vezetői azért jöttek össze, hogy a választói harcok után baráti poharat ürítsenek.

A vacsora a Royal egyik éttermében kezdődött. Megjelent azon Vázsonyi Vilmos, Benedek János képviselők és a többek közt Erlich G. Gusztáv a híres erzsébetvárosi törzsfőnök.

A lakomán körülbelül nyolevan ember vett részt, 30 a Barabás pártból, 50 az Eötvös pártból. Eleinte minden jól ment. A békülés nagyban folyt s a Royal éttermének palackjai tekintélyes számban fogytak.

Egyszerre felállott Vázsonyi Vilmos és belekezdett egy pohárköszöntőbe. A 13 aradi vértanúról emlékezett meg, akiről a képviselőház tegnap megfeledezett. Valahogy azt találta mondani, hogy Barabás mandátumait elvesztvén, a 14-ik aradi vértanú.

Erre a kijelentésre nagy izgalom fogta el a Barabás párt embereit. — Közbekiabáltak Vázsonyi beszédébe és azt mindenáron félbe akarták szakítani. Igen heves volt a törzsfőnök Erlich Gusztáv, aki gromba szavakat kiabált Vázsonyi felé. Ezt meghallotta Vázsonyi egyik hü embere, Henrik Gábor kocsigyártó. Odalépett Erlichhez és alaposan pofonvágtá.

Nagy riadalom támadt erre s a bankettnek természetesen egyszerre vége lett.

Kint, a kapu előtt izgatottan tárgyalták az esetet.

Henrik dicsekedve emlegette, hogy ő volt az, a ki Erlichet pofon vágta.

Ebben a pillanatban hátulról egy hatalmas arculütést kapott. Most már az Erlich pofonja egalizálódott az övével.

A botrányt nagy izgalommal tárgyalták még az éjszaka folyamán főváros szerzte.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz

— **A főispán itthon.** Weszprémy Zoltán főispán pár hét óta Uj-Tátrafüreden nyaral. Nyaralását a főispán augusztus 3-án félbeszakítja és hazajön. A főispán — mint értesülünk — hazajövele után a tisztifőorvosi pályázat kiírása iránt nyomban intézkedni fog.

— **A debreceni házbéradó.** Megirtuk a minap, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök, ugyis mint pénzügyminiszter, Faust Elek pénzügyigazgatónak a debreceni házbéradóra vonatkozó előterjesztését elutasította. A miniszter leirata megérkezett a debreceni pénzügyigazgatóságához. E leiratban Wekerle Sándor megsemmisíti az 1905—6. és 7. évekre kivetett házbéradoról szóló határozatot. A pénzügyigazgatóság ma értesítette Wekerle Sándor intézkedéséről Debrecen város tanácsát. Mint értesülünk, a tanács a legközelebbi ülésen foglalkozik a leirattal és értesíteni fogja a debreceni háztulajdonosokat is, hogy a házbéradó el van törölve.

— **A város igazoló választmánya.** Ismeretes, hogy az alkotmányos rend helyreállításával a Naszády kir. biztos által hozott igazoló választmány kinevező határozatát megsemmisítették. Miután az igazoló választmányra még több fontos ügynek megoldása vár. Weszprémy Zoltán főispán a napokban kinevezi az új választmányt. Ez fog majd intézkedni Hatvan-utcai választás ügyében is.

— **Hangosak a kaszárnyák.** Két esztendő után visszatér a hangos élet a kaszárnyák komor falai közé. Az országgyűlés által megajánlott ujjonc jutalék folytán besorozott legények ma, augusztus elsején rukkolnak be szolgálatra. Hej volt is ma sirás-rívás a jó vidéken, amiért a deli huszár és a peckes baka elhagyta az édes családi otthont. Ma reggel a kis ládával és elemőzsiával felszerelve megérkeznek a kaszárnyákba az ujjoncok. Katonák mihamar beosztják a legényeket, hogy ki hova tartozik s azután belebujnak a mondérba. Egy a vigasztaló a most bevonult katonáknak, hogy a három év helyett 2 évet és két hónapot szolgálnak, a honvéd ujjoncok pedig a két év helyett 1 év és 2 hónap múlva szabadulnak.

— **A V. H. O. Sz. gyászja.** A vidéki zsurnalisztika egyik régi kiváló munkása: Szépfaludi Örlössy Ferenc a „Máramarosi Lapok” szerkesztője 62 éves

korában tegnap halt meg Máramarosszigeten. A megboldogult a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének ennek megalkulása óta érdemes igazgatósági tagja volt és váratlan halála érzékenyen sújtja a szövetséget is. A V. H. O. Sz. elnöksége a haláleset alkalmából a következő táviratot küldte a „Máramarosi Lapok” szerkesztőségének:

„Szépfaludy Örlössy Ferencnek, a kiváló írónak, szövetségünk érdemes igazgatósági tagjának elhunytá fölé mély fájdalomunkat, önöknek igaz együttérzésünket fejezzük ki a súlyos veszteségben és gyászban, melynek osztályosa az egész hirlapírói kar. Kérjük a szerkesztőséget, hogy tiszteletteljes részvétünket közölni sziveskedjék a gyászoló családdal. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége: Szávay Gyula elnök, Palócz László titkár.

— **Levél automaták Debrecenben.** Néhány hónap előtt nagy feltűnést keltett két magyar mérnöknek, Bükky Aurélnak és Fodor Antalnak találmánya, amely lehetővé teszi az ajánlott levelek automatikus feladását. A zseniális találmány a következő: Az ember az automata egy nyílásán bedobja a portódíjat, azután egy másik hasadékon becsusztatja a levelet. Ha már most az automata jobb oldalán levő csavart megforgatjuk, alulról kicsuszlik a vevény, amely a feladás napját és az utomata számát mutatja. A praktikus készülékkel kísérletet tettek a budapesti főpostán, ahol kitűnően bevált. Legközelebb a vidéki városokat is ellátják ilyen automotákkal, első sorban, ahol már legközelebb felállítják őket, még pedig oly számban, hogy minden külváros minden nagyobb forgalmu utcájára jut majd egy egy.

— **Presbyteri gyűlés.** A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délután 4 órakor másodszeri összehívásra Simonffy Imre kir. tanácsos, világi főgondnok elnöklelte alatt gyűlést tartott, melyen folyó ügyek nyertek elintézését.

— **Debreceni tartalékos honvédek gyakorlata.** A hadsereg még mindig nem heverte ki azokat a veszteségeket, melyben az ujjoncok hiánya két éven keresztül részesítette. A most megejtett sorozások voltak a honvédelem rendes menetének első tényezői. Már a hadgyakorlatok nem mutatják a megszokott képet. Még a honvédségnél látunk nagyobb élénkséget ezen a téren. A 3. gyalogezredből 840 tartalékost hívtak be gyakorlatra. A tartalékosok részben a laktanyában, részben pedig a nyulási barakkban nyernek elhelyezést.

— **Benedek Lajosné temetése.** Nagy részvét mellett temették el tegnap délelőtt életének legszebb idejében elhunyt Benedek Lajosné. A megboldogult fiatal asszonyt a Rákóczi utcai gyászházból temették el. A temetésen jelen voltak a Tóby, Szabó, Benedek, Zádor, Kaszanyiczky család tagjai.

— **Honfoglaláskori és egyéb régiségek a városi muzeumban.** Az elmúlt július hónap második fele is gyümölcsöző volt a városi muzeumba nézve. Ajándékokkal ismét számosan segítettek elő a közönség által szorgalmasan látogatott emez ismeretterjesztő fiatal kulturintézményt. A régiségtár részére Maurer Emilné urasszonytól kaptuk ezuttal is a legértékesebb ereklyéket. Debrecen köze-

leben talált s általa kiásott honfoglaláskori lovas sir mellékleteit, ezüst gyűrűt, bronz szíjvéget, nyilhegyeket, zablát, kengyelvasakat s egy kis bögrét. Maurer Emil ur pedig Halápon és Sámsonban talált keltakori edények számos töredékével, lepelt meg bennünket. Horváth János ur az 1849. aug. 2-iki csatában kilőtt ágyugolyót, ifj. Szücs Lajos ur pedig Szarajevó bevételekor zsákmányolt bosnyák golyókat, Szathmáry Józsefné Szepesen szántás közben lelt vasgömböt adott. Ezekon kívül ajándékokat kaptunk a következő urnóktól, uraktól, polgárosszonyoktól és polgároktól, u. m. pénzeket és érmekeket: Debreceni Gazdasági Egyesület, Debreceni Jenő, Belényessy Erzsike, Andirkó Istvánné, Fiker Józsefné, Illés Ferenc, Katz József, Kozma Péter, Nagy Imre, Rajezi Vilmosné, Rosenfeld Albert (H. V. Pércs), Szabó Miklós (Pocsaj), id. Szentesy Mihály és özv. Tóth Mihályné. Ezek között több római és idegen régi ezüst pénz s egy szép nagy milleniumi bronzérem is van. — Könyveket és nyomtatványokat: Csapó László, Kiss Istvánné, Darvasi Antal (Budapest), Muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége, Közoktatásügyi minisztérium, Mendelovits Lajos, Szilágyi Gyula. — Néprajzi tárgyakat: Dr. Boldisár Kálmán öreg fakupát. özv. Csóka Imréné Kovács Eszter által régi mázas, virágos u. n. györi edényeket. Füredi József mázas butykost. Nagy György régi kulcsokat. Id. Pecze Istvánné csiga csináló bordát — régi debreceni fazekas munka. Tokaji István öreg fatányért. Özv. Varga Sándorné tűzikutyát vasból, fokost, ollót, golyóöntőt, vastört, fakörzöt stb. Zeke László régi fakulesot. Asványokat ajándékoztak: Erdélyi Kálmán, Nagy Mihály, Rajezi Vilmosné, Maurer Emil pedig raffiából font sárgarigó fészket. Muzeumunk pártfogóinak ez uton is köszönetet mond a muzeumőre.

— **A debreceni kiszolgált altisztek mozgalma.** A polgári szolgálatba átlépett altisztek a múlt hét folyamán tisztelegtek a honvédelemügyi miniszternél és egy memorandumot nyújtottak át, melyben helyzetük javítását kérték. A küldöttség országos bizottsága egyszersmind mozgalmat indított az ország különböző részein alkalmazásban levő altisztek csoportosítása iránt. Az országos mozgalomnak a debreceni kiszolgált altisztek is engednek és ők is tömörülni kívánnak a fővárosi altisztek közé. Azok, akik altisztek voltak és most polgári foglalkozásuk van, jelentsék be lakásukat, állásukat Szűcs Lajos rendőrbiztoshoz. (Bűnügyi osztály.)

— **A debreceni telefon mizéria.** Általános a panasz a debreceni posta és távirat ellen, mert a telefon hálózat képtelen azt a nagy forgalmat lebonyolítani, amely Debrecenben nap-nap után növekedik. A posta nem tehetett eddig semmit a panaszok ellensúlyozására. Tőle telhetőleg igyekezett a hiányokat pótolni. Új kapcsolásokat lehetetlen a hálózatba eszközölni. Végül a nagyváradi posta igazgatósága intézkedett, hogy a telefon hálózat kibővíttessék, Mint már jeleztük e tekintetben intézkedés történt. A telefon hálózat közigazgatási bejárása pénteken lesz s ezután nemsokára hozzálátanak az építkezéshez.

— **Meglopták álmában.** Kovács Imre salétrom-utcai cipésmester tegnap délután egy kissé vigabb állapotban sétált hazafelé. Utja az Ispotály lapon

vitte keresztül, itt egyet gondolt és lehevredett a zöld türe. Itt pedig elnyomta a buzgóság és míg javában álmodozott, addig zsebéből pénzkészletét ellopták. A meglopott Kovács Imre bejelentette esetét a rendőrségen.

— **Ipartestületi hírek.** Tegnap délután az ipartestület kis tanácstermében a mézárások, csizmadiák és férfi szabók szakosztályainak választmányja ülést tartott. Az ülésen a ma délután tartandó előljárási ülés tárgyait készítették elő a választmányok. Az ipartestületi békéltető bizottság e hónap 3-án pénteken délután 4 órakor ülést tart az ipartestület kis tanácstermében. Az ülésen az ipari alkalmazottaknak munkaadóik ellen tett panaszaiak nyerne elintézését.

— **Tetten ért tolvaj.** Koroknai Sándor a Dréher-sócsarnok pincérje már hetek óta észleli, hogy szivar, cigaretta és pénzkészlete napról-napra fogy. — Végre tegnap éjjel megsokalta a tolvajlásokat és rálesett a tolvajra. — Meg is csipte, Daróci Zsigmond hetes személyében. Koroknai Sándor a hetest feljelentette a rendőrségen és a rendőrség pedig letartóztatta. Ma átfogják kíséni a tolvajló hetest a királyi ügyészség fogházába.

— **A 39. gyalogezred nagygyakorlata.** A debreceni 39-ik gyalogezred itt maradt zászlóaljja — mint értesülünk — az idén Belényes körül tart kisebb hadgyakorlatot. A debreceni zászlóalj az aradi és a nagyvárad ezredekkel fog együtt manőverezni.

— **Megmarta a veszettkutya.** Nagy Róza hajduhadházi leányt megmarta egy veszettkutya. A leány sebei súlyosak, ezért a Pasteur intézetbe fogják szállítani. A gondatlan kutyatulajdonos ellen megindította a hajduböszörményi főszolgabíró az eljárást.

— **Gyógyuló öngyilkosok.** Rostás János cigány vasárnap délután — mint ezt megirtuk — egy üveg darabbal elmetszette ereit, de csak könnyű sérülést szenvedett. Sérüléseivel a közkórházban ápolják, de állapota annyira javult, hogy pár nap múlva a kórházat elhagyhatja. Szintén jobbra fordult állapota Zagyva Mária cselédnek is, aki mosó szódával mérgezte meg magát.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Gere Juliánna ev. ref. 15 hónapos, Halász József ev. ref. 56 éves, özv. Nagy Péterné ev. ref. 56 éves, Berecz István ev. ref. 11 napos.

— **Regény az életből.** Szegedről írják; Egy darab regényfejezetet tárt föl ma a torony alatt egy jó asszony. A regény a maga valójában a következő: Harmincöt évvel ezelőtt, 1872. év tavaszán megjelent Berta Istvánné, született Dóczy Anna lakásán egy Varga Erzsébet nevű cseléd és egy hathetes, Erzsébet nevű leánykát bízott a gondjaira. Azt mondta, hogy a csecsemő egy nagy ur származéka s ő fog róla gondoskodni. Három éven át küldött is Varga Erzsébet tartásdíjat Berta Istvánnénak, de azután beszüntette a fizetést. A leányka pedig nőtt és fejlődött s ma már harminc esztendő, Most férjhez menne, de hiányoznak az anyakönyvi irásai. Varga Erzsébet annak idején azt mondta, hogy a leány református vallású, a szegedi ev. ref. gyülekezet anyakönyvében azonban nincs nyoma a leány születésének. Berta Ist-

vánné elment tehát ma Tóth Mihály dr. aljegyzőhöz s bejelentette, hogy ő a leányt a római katolikus vallás szerint nevelte és arra kéri a polgármestert, hogy engedje meg Erzsébetnek a római katolikus vallás szerint való anyakönyvezését. Akkor férjhez mehet a nevelt leány s legalább a régénye is kedvező befejezést nyer.

— **A „Hajdumegyei népbank“** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **x Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám**

— **Consum levélírók** legfinomabb elefántesont levélpapírt **színes belsejű** borítókkal 100 levélp. 100 borítókkal **2 koronáért**, 50 levélp. 50 borítókkal **1 K 20 f.** vásárolhatnak **Mihály Sámuel** papirkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főter 30. **Telefon 106.**

— **x Torna szerek, gyermek hintók függő hinta ágyak, tennis rakettek és labdák** Mentze áruházában **Kossuth-utca 4. szám alatt a legjobbak.**

Kettős halálos szerencsétlenség.

— **Halottak a vasuti kocsik tetején.**

A vasuti-híd áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 31.

A debreceni vasuti állomást megelőző vasuti hid óriási szerencsétlenségnek volt színhelye tegnap este. A Szatmár felől érkező személyvonat két utasa, mindkettő most besorozott újonc részeg fejjel felmászott a harmadik osztályu vasuti kocsik tetejére. Nem gondoltak vele, hogy a hid szerencsétlenség színhelye lehet. A nagy vashid aztán a hogy átrobogott alatta a 10 óra 10 perckor Debrecenbe érkező személyvonat, a kocsik tetején álló két legényt elütötte. *A két fiatal ott maradt szörnyen halva a kocsik tetején.* Még annyi tdejük sem volt, hogy elsikolták magukat.

A nem mindennapi szerencsétlenségről a következő tudósítás számol be:

A halál vonata.

A szatmár felől érkező esti vonat hangos volt tegnap a vig katoná nótáktól. Újoncokat hozott. A legények elejét, Er-mihályfalváról és Diószegről. A duhaj legények pálinkáztak, boroztak s a vig kedvnek csak Debrecen előtt lett vége. Nagyot füttyölt a vonat és a legények nótája véget ért. Szédtek podgyászukat és szálltak kifelé. De két bajtársukat nem találták. Kutatni kezdtek utánuk. De nem sokáig kellett keresni őket, mert e vasutnál alkalmazott lámpagyújtogató, akinek a kocsik tetején akadt épen dolga, ré-mülve tett jelentést Stingli Kálmán állomásfőnöknek, hogy a vonat tetején két halott test fekszik. Eltorzulva, összetörve vérbe fagyva. Stingli Kálmán előbb személyesen győződött meg a borzalmas esetről, majd értesítette a rendőrséget.

A rendőrség részéről *Mile Pál* rendőrfogalmazó és *Dr. Varga Emil* kerületi orvos mentek ki az állomáshoz, a két

fiatal ember ott feküdt a kocsik tetején holtan, halva. Orvosi segítségre már nem volt szükség, mert a fejükön tátongó hatalmas sérülések és még mindig patakzó vér az azonnali beállott halált bizonyították.

A vizsgálat.

Az orvosi vizsgálat után *Mile Pál* r. fogalmazó hozzálátott személyazonosságuk megállapításához. A két szerencsétlen fiatal embernél talált katonai behívókból pontosan megállapította, hogy egyik halott *Szabó Ferenc* 89-ik gyalogezredhez besorozott újonc, a másik pedig *Makai Ferenc* a 2-ik honvéd huszárezredhez besorozott diószegi legény. Majd a tanúk kihallgatása következett. Ezek egyértelműleg azt vallották, hogy a két fiu rendkívül részeg volt. Részeg állapotban veszedelmes szórakozást engedtek meg maguknak. Felmásztak a kocsik tetejére, kiszöktek a kocsik hátulsó ajtaján és az ott elhelyezett létrán a kocsik tetejére jutottak. Itt álltak egy darabig s ez okozta borzalmas vesztüket. A vasuti hid alá érve a vasgerendázatába belecsapták fejüket.

A másik pillantban már holtan buktak a kocsik tetejére, a melyet hatalmas sugarakban öntött el a vér. A kocsik tetejére azért tudtak olyan könnyű szerrel felkapaszkodni, mert a legutolsó harmad osztályu kocsiban tették meg az utat.

Mile Pál fogalmazó a szerencsétlenségről azonnal jegyzőkönyvet vett fel, a melybe benne foglaltatik a kihallgatott újoncok és vasutasok vallomása. A két holttestet bevitték a kórház halottas kamrájába, ahol holnap fogják felboncolni.

A vizsgálat eredménye.

Az éjjel fél 2 órakor *Mile Pál* rendőrfogalmazó telefonon érintkezésbe lépett a cserei állomás vasuti őrsével. Az őrs jelezte, hogy az egyik legény fekete kalapját a cserei hidnál megtalálta. Így tehát valószínű, hogy a szerencsétlenség nem a belső vasuti hidnál, hanem a Cserén levő átjáró hidnál történt.

Holnap reggel egyébként a Cserén helyszíni szemle lesz, a melyet a rendőrség a vizsgálóbíróssággal együtt fogatatosít. — Az éj folyamán *Mile Pál* fogalmazó két tanut hallgatott még ki, akik arról nyújtottak felvilágosítást, hogy a két legény részeg volt-e.

TAVIRATOK.

A kvóta marad a régi.

Budapest, jul. 31. Az uralkodó ma döntött a kvóta aránya ügyében. A kvótát a király a jelenlegi arányában állapította meg. E szerint Magyarországra 36 százalék és Ausztriára 44 százalék esik. A kvóta megállapításáról az uralkodó döntését a hivatalos lap holnap száma fogja közölni ugyancsak holnap tészik közzé az 1906 évi költségvetésre vonatkozó törvénytervezetet is.

Kossuth és Darányi Milanóban.

Budapest, július 31. Ugy értesülünk, hogy *Kossuth Ferenc* és *Darányi Ignác* a nyár folyamán ellátogatnak a milánói világkiállításra, amelyen tudvalevőleg a magyar osztály oly fényes

diadalt aratott. A milánói városi vezetőség nagy ünneppel fogja fogadni a magyar minisztereket. Ez ünnepek főként Kossuth Ferenc személyének szólnak, mert ő huzamosabb ideig élt Milanóban és öcsöce, Lajos Tivadar is itt lakik állandóan.

Az ischli utazás.

Budapest, július 31. Wekerle Sándor miniszterelnök és gróf Andrássy Gyula belügyminiszter Bécsből ma délután 12 óra 45 perckor utaztak Ischlbe. A félhivatalos „Bud. Tud.” jelentése szerint a király holnap délelőtt fogja kihallgatáson fogadni őket.

Sikkasztó vasuti pénztárnok.

Marosvásárhely, július 31. A vasuti pénztárnál ma nagy pénzhányt fedeztek fel. A hiányzó összeg közel 33000 korona. A sikkasztást Gerei Árpád vasuti pénztáros követte el. Gerei a sikkasztás elkövetése után azonnal megszökött. Biciklin menekült Brassó felé. Mint a vizsgálat megállapította Gerei napok óta készül a sikkasztásra, mert egy héttel ezelőtt váltott utlevelet, mely egész Európa területére érvényes. A sikkasztó utirányát tudják, tehát valószínű, hogy sikerül letartóztatni.

Megdobált képviselőjelölt.

Nagykörös, július 31. Az idevaló függetlenségi párt töredékének képviselőjelöltje Taksonyi József ma akarta elmondani program beszédét. Beszédét a függetlenségi kör erkélyéről akarta elmondani. Amikor Taksonyi megjelent az erkélyen, a kör előtt álló órási tömeg hatalmas: Le vele! Abcug! kiáltásban tört ki. Amikor pedig ennek dacára is beszélni akart, a közönség jó része kövel, répával, tojással kezdte dobálni, úgy hogy kénytelen volt sarkon fordulni és a körhelyiségbe visszavonulni. Az ekkor már fékevesztett tömeg azonban behatolt a körhelyiségbe is és a további inzultusoktól a függetlenségi párt vezető emberei mentették meg a jelöltet. Mikor Taksonyi az erkélyről elvonult, az egyik választó polgár elkiáltotta magát:

— Na ennek megadtuk a mandátumot!

A felkiáltás óriási derűtséget keltett. A tüntetők csak rendőri beavatkozásra vonultak szét. Taksonyi József kijelentette, hogy ezek után nem reflektál a jelöltségre.

Jekelfalussy nyilatkozata.

Budapest, július 31. Jekelfalussy honvédelemügyi miniszter botránnyát ma egész nap izgatottan tárgyalták nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is. Jekelfalussy ma Budapestre érkezett, hogy a történeteket letárgyalja Wekerlével. Amint ennek híre futott megrohanták a hírlapírók, Jekelfalussy egyik hírlapírónak a következőket mondotta;

Nyilatkozatot váruak tölem. Az egész dolgot nagyon kicsinyes esetnek tartom. Én amikor ez az ügy nyilvánosságra jött, azonnal nyilatkoztam és e nyilatkozatomat átadtam egyik nálam járt hírlapírónak. Hogy e nyilatkozat nem jelent meg eddig, annak okát nem tudom megmagyarázni. Azt hiszem nyilatkozatom a holnapi lapok már hozzák. Csodálkozom azon, hogy ez az ügy így el mérgesedett, azt annak tudom be, hogy korábbi nyilatkozatom nem látott napvilágot.

Ami történt azt Kovács György volt gazdasági alkalmazott személyes bosszúból tette. Hogy miért haragszik reám Kovács nem tudom. Majd ki fog derülni egyébként az igazság. Egyelőre bővebben nem nyilatkozhatom.

Véres harc rendőrök és csavargók közt.

Agyonlőtt rabló.

Express tudósítás.

Budapest, július 31.

A hegyaljai-uton ma éjjeltájban véres harc volt egy rendőr és néhány csavargó között.

Bakonyi Ferenc 29 éves rendőr ma éjjel szolgálatot teljesített a Hegyaljai-uton (a Gellérthegynél,) amikor három munkáskülsejű ember minden ok nélkül belekötött és szidalmazni kezdte. Bakonyi egy ideig tűrte a dolgot, de mikor a csavargók egyike meglökte, erősebben lépett fel és önvédelmére kardot rántott.

A három csavargó most kövekkel támadt a rendőrré, leteperték és levették a kardját, de ebben a pillanatban a rendőr elővette revolverét, az egyik támadót lelőtte, a másikat pedig a revolverrel úgy vágta fejbe, hogy az összeesett. A harmadik elszökött. Bakonyi több kézzurást kapott, de ezek nem súlyos természetű sebesülések, súlyos seb van a fején, amelyet kardvágás okozott.

A mentők a helyszínre jöttek ki és mind a három sebesültet elszállították, Bakonyit a rendőrségi, a két támadót a rabkórházba.

A súlyosan sérült támadókról a rendőrség megállapította, hogy ezek Pollák Ferenc 28 éves és Szabó Imre 21 éves rovott multu csavargók.

Vakmerő rablótámadás.

Izgalom a Király-utcában.

— Express tudósítás. —

Budapest, július 31.

Vakmerő rablótámadás volt az éjjel a Király-utca 38. számú nagy bérházában. A második emeleten lakik Revere József kereskedő. A lakás az augusztusi költözködés miatt már teljesen ki van lakolva, csak épen Revere vett magának szállást az egyik szobában. Éjjeltájban a közeli szobában

neszt érzett, mire figyelmes lett és hallotta, hogy valaki a szobája ajtajához közeledik. Ez azonban be volt csukva. Most a rabló kiosont a konyhaajtón és a folyosóra nyíló nyitott ablakon keresztül akart bejutni a fiatal ember lakásába. Itt azonban csak az ablakpárkányig jutott, mert Revere pisztolylyal kezében akarta elriasztani a vakmerő támadót.

Ámde ez nem futott meg, hanem birokra kelt a kiszemelt áldozattal. A tusakodás vége az lett, hogy a rabló Reveret úgy mellbe ütötte, hogy utóbbi alétan terült el a szoba padlóján. Ez alkalom volt arra, hogy a rabló egérutat vegyen. Mikor a megtámadott föl-eszmélt, egy utcáról behívott rendőr és a házmeister a rabló keresésére indultak. A harmadik emelet folyosójának egy sarkában egy emberre akadtak, aki alvást tettetett.

Igazolásra szölitették, mire ez Baranyai Antal nevet mondta be, noha Braun Antalnak van bejelentve. Kiderült, hogy Beck Antalnak hívják, bajai illetőségű, foglalkozás nélküli egyén, akit egyébként köröztet a bajai hatóság. A homlokán látható sebből állapították meg, hogy ő volt a vakmerő éjjeli támadó. Büntetését a rendőri fogházban várja.

REGÉNY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— Regényes történet. —

6 Irta: Rákosi Viktor.

Ezen az uton haladt 1878. január hónapjában a Kexholmi gárdaezred. Híres vitéz, régi ezred, még Nagy Péter alapította, a strelicek kiirtása után, s alapja volt a mai rendes hadseregnek. Két világrészben gyakran ontotta véré a hitért és a cárért. Válogatott legénységéből állt, s nem igen szokták mindjárt a legelső sorban ágyutótlékeknek használni. Most is csak ősszel vitték le, mikor a muszka medve Plevna sáncain véresre zuzta a koponyáját.

Nem hiába jött. A kik még Varsóban, az ezred rendes garnizonjában leg-hangosabban sürgették, hogy indítsák már az ezredet a hitetlenek ellen, a nagy-ravagyó tisztek, a hitbuzgó legények, nagyrészt ott aludták örök álmukat a Balkán fagyos hórétege alatt. Az ezred erősen megritkulva szállt le a hegyekről, s csak arra volt gondja, hogy a hideg meg ne vegye . . . Mert amikor az ágyudörög, a puska ropog, a szuronyok villognak, s az ezredes kinyújtott karddal mutatva a hitetlenek vörös feszes tömegére, elkiáltja: Utánam fiam! Akkor a jó orosz megcsókolja amulettjét, fejébe nyomja kucsmáját, rohan mint a fergeteg és nem törődik a halállal . . . De mikor kimerülve eldül az utban, s a halál nesztelen léptekkel csuszik feléje a havon . . . egyedül, társaitól elhagyva a rettenetes sikon meghalni . . . óh. ettől ments meg uram minket.

1878. január 12-én Kadikój mellett ütött az ezred tábort. A tüzek körül, olvadt hólében heverték a fáradt katonák.

Folytatjuk.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésére.

Kitünő minőségű

pergelt

KÁVÉ

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan.

Naponta friss pörkölés.

Kapható

Félegyházy János

motorüzemű kávé pörköldéjében
Piacz- és Miklós-u. sarok.

844/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2887/4—1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bächer Rudolf részére Bujdosó János debreczeni lakostól 6 kor. 50 fillér tőke, ennek megítelt 6% kamatai és eddig összesen 48 kor. 50 fillér perköltség erejéig 1905. évi október hó 18-án bírósággal felül foglalt és 688 koronára becsült butorok, és egyéb ingóságok 1906. évi augusztus hó 3-án, délután 4 órakor kezdetét veendő és Kis-szepesen alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérők azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1906. évi július hó 5-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Magyarország legnagyobb és legelegánsabb Cirkusza
Claire Laforte

saját gázvilágítása (saját gáztelep), 30 kitűnően idomított lovával és 40 tagból álló művészi személyzetével rövidesen városunkba érkezik

csak egy néhány előadásra.

Csak rövid ideig!

Debreczenben a Szénvásártéren felállított villanyos fényvel világított, saját zenekarral ellátott szinkörben.

Kludsky Károly

zoológiai

mülovardája

ma és naponta este 8 órakor fényes előadás.

Naponta új válogatott műsor.

Miss Senede, fogoróművész.

Clown Pinta

ostoba Augusztjával.

PURTIE, Pelycsödör,

az orosz államménésből mint ugró ló, idomítva és elővezetve az igazgató ur által.

Helyárak: I. páholy 6 személyre 9 frt., Páholy-ülés 1 frt 50 kr., számozott ülőhely 1 frt 20 kr., I. hely 1 frt., II. hely 80 kr., III. hely 60 kr., karzat 30 kr.

Jegyek előre válthatók a lovardában naponta d. e. 11 órától este 6 ig. Este pénztárnyitás 7 órakor.

Előadás kezdete naponta este 8 órakor.

Kiváló tisztelettel

Kludsky Károly, igazgató tulajdonos.

Az állatok megtekinthetők nappal is 20 krajczár belépő díjjal.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Kész fehéreneműek,

vászon, chiffon, paplan, matracz.

Fürdő cikkek óriási raktára.

Stock-Cognac

Medicinal

kezesség mellett, tiszta borból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrendű üzletekben kapható.

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Vigkedvü Mihály-utca 67. szám alatt fennállott „Rucza” című bormérést átvettem s azt teljesen újonnan felszerelve

„Rucza” vendéglővé

átváltoztattam.

Gondoskodtam kitűnő jó borokról, valamint kiváló magyaros konyháról. Abonnenseket is elfogadok háznál vagy házon kívül.

Vendéglőmben folytonosan frissen csapoltatok hordós Dreher-sört. Egy pohár friss sör 8 kr. Egy korsó 13 kr.

Megnyitás augusztus 2-án.

Főczélom mélyen tisztelt vendégeim kifogástalan kiszolgálásról gondoskodni.

Tisztelettel

Neumayer Jánosné.

Még mindig!

Nagy választék hosszú és rövid száru selyem, ezérna és glacé keztyükben.

Sérvkötők, Haskötők,

Hátgyenesítő, mülábak, műkezek, műfüzők mérték szerinti készítését és szakszerű javítása elvállaltatik.

Mentőszekrények!

Cséplőgépek és gyárüzemekhez miniszteri rendelet szerint

Schön Sándor

keztyű-, kötszer- és orvosi műszer-tára
Debreczen, Piacz-u. 12 Stenczinger-ház

Új bormérés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Salétrom és Ispotály-utca sarkán fennállott bormérési üzletet, mely eddig atyám tulajdonát képezte a mai napon átvettem és azt mint

„János vitéz”-hez

czimzett kisvendéglő és italmérést tovább vezetem.

Izletes ételekről valamint állandóan friss italokról és pontos kiszolgálásról kezeskedem.

Tisztelettel

Latinka Lajos

vendéglős.

Salétrom és Ispotály-utca sarkán.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Kék bluzos hölgy kit a Bika kávéházban figyelmeztettem e lapra, írja meg „Ott ahol a Maros vize“ jelige alatt post restánt, hol és mikor találkozhatnánk.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től **kereskedelmi irodának kiadó.** Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és áru-csarnoka Margit fürdő-telep.

Szépírásu ügyes leány Lőfkovits ékszerésznél felvétetik.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Welsz Gyula butor raktára és kárpitos műhelye a legolesőbb forrás e szakmában Széchenyi-u. 19. sz.

Piacz-utcán vagy annak közelében 4 szobás lakás novemberre kerestetik. Czim a kiadóban.

Fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Ocska vasajtó igen olesón eladó. Nemzetőr-utca 1. sz.

Uzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a lehet olesón vásárolni.

Kopirprés igen jókarban olesón eladó. Czim a kiadóban.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlai Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Ruggyantá bélyegzők legolesőbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megóvás végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Nincs többé kőszvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalmaktól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg **hires**

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

Arany-egyszarvu gyógyszerlár.

Nincs többé csusz!

Villamos Színház

a szénapiacson megnyílt.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Julius 31. és Augusztus 1-én:

1. Fekete sziklák tündérnöje. 2. Egy amerikai ruhás boltban. 3. Botrány a lépeső házban. 4. Két Exentrikus Reck művész. (Barnum czirkuszából.) 5. A szerelmes levél. 6. Ha az urak távol vannak. 7. Az első szivar. 8. Kis madár tolvaj. 9. Sza badon idomított kerékpár. 10. Az utolsó **boszorkány** (szinezve.)

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.

Kezdeté este 7 órától 9-ig, óránként.

A hét folyamán **Mózes élete** kerül színre.

KÖNYVEK,

folyóiratok, bekötések, valamint bőr, plüss keretek, passepartouk stb.

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében a legszolidabban készítetnek, Piacz utca 31. a városházzal szemben.

Legjobb bajuszodró a hires **DEBRECZENI**

„GZIVIS“ bajuszpedő.

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

Állógyszertára a „Kigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 88,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheró-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselőt és bizományos raktár: **BÉSZLER és DÁVID** uraknál Debreczen.

Nincs többé sertésvész!

Sertéspar (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó geniális találmány a gazdaközönség részére. A ki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legvessesebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becserjő árát károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matildez“ (Alapított a hasonló névű párizsi laboratórium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszóváton, Debreczen mellett, Kossuth-u.

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár: Török Budapest.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.